

Lathund Urin – Introduktion

INTERN KONTROLL

Med patientnära analyser, PNA, får vi snabbt svar på vår frågeställning utan att behöva vänta på ett labsvar. För att resultatet ändå ska vara likvärdigt ställs höga krav på att alla analyser som vi utför patientnära ska hålla lika god kvalitet som de analyser som utförs på något av de stora sjukhuslaboratorierna.

Kan vi inte garantera att våra patientnära provresultat är riktiga måste analyserna istället göras på laboratoriet

Hur vet jag att mitt resultat är korrekt?

Genom att regelbundet, enligt Region Västerbottens rutiner, analysera interna kontroller avstämmer vi både handhavande och instrument men även de reagens som används. Kontroller i 2 nivåer ska för urinparametrar analyseras varannan dag och gäller varje enskilt instrument.

Er avdelning/mottagning/hälsocentral har ett Excel-baserat kontrollprogram, var både ni och vi PNA-instruktörer regelbundet kan bevaka och följa upp om något instrument verkar osäkert i sin analysprecision. Vi upptäcker sådan avvikelse med hjälp av det varningssystem som tillämpas i kontrollprogrammet, där de inskrivna kontrollvärdena får en färg; **grön** **gul** eller **röd** beroende på hur träffsäkert värdet är enligt förprogrammerade gränsvärden.

Det är mycket viktigt att dessa larm tas på allvar och att lämplig åtgärd vidtas om de uppkommer, [se Lathund - Kontrollregler](#)

Vi finns för er så kontakta oss gärna

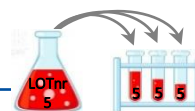
Laboratorieinstruktörer för patientnära analyser, Klinisk Kemi 090-785 25 24

*Susanna Hermansson
Sofie Grönlund
Monika Francis
Ellie Gharouni*

Lathund Urin – Begrepp som används

INTERN KONTROLL

LOT-nummer (LOT)

Kontroller, reagens och andra förbrukningsmaterial tillverkas i stora batcher som sedan fördelas in i mindre enheter och levereras till kund. Varje stor batch får ett unikt LOT-nummer vilket möjliggör tillbakaspårning av alla dess ingående ingredienser. Numret följer med till varenda enskild enhet med ursprung ur den stora batchen. Numret hittar man på produkten, dess kartong och/eller i medföljande bipacksedel. Man får räkna med att produkter tillverkade vid olika tillfällen aldrig är exakt lika. T.ex. så varierar, i regel alltid, kontrollösningars mätintervall och larmgränser till viss del varför det är viktigt att alltid separera resultat från olika LOT-nummer.

Arkivera ALLTID resultat från det gamla LOT-numret när ett nytt LOT-nummer påbörjas, se Lathund - Arkivera

Kontrollprogram/Kontrollblad

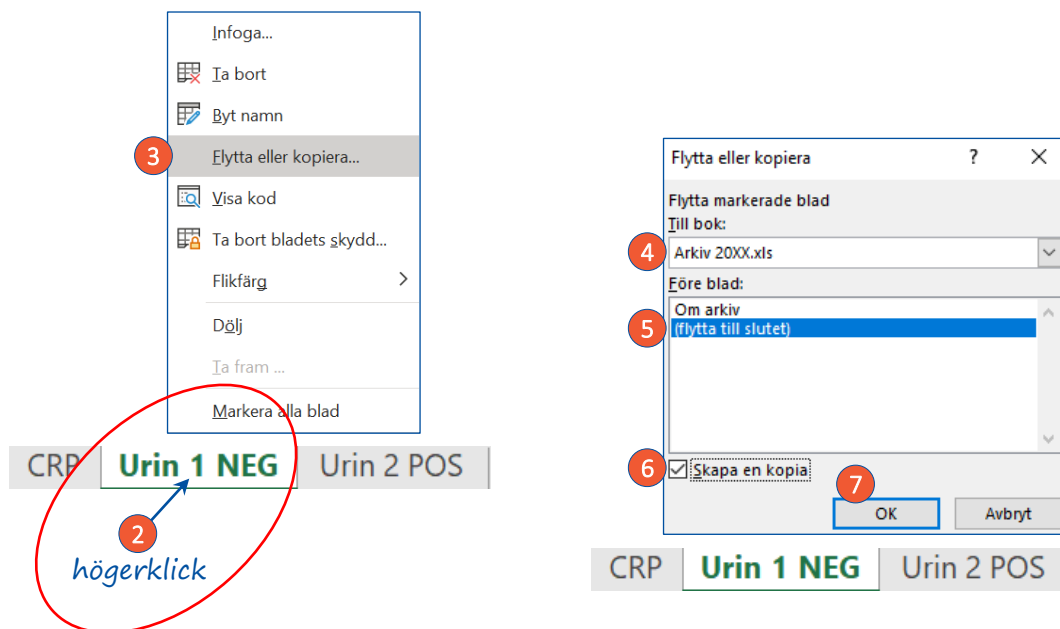
Ett Excel-baserat dokument där ni registrerar era kontrollresultat. Kontrollprogram syftar på hela dokumentet som i sin tur kan innehålla flera olika kontrollblad. Varje enskilt instrument/metod har ett eget kontrollblad och varierar alltså i antal beroende på hur er uppsättning av PNA-instrument ser ut.

Arkivering

Vi arkiverar gamla resultat för att kunna gå tillbaka och felsöka om det skulle behövas. Det ska ALLTID göras vid byte av LOT-nummer på kontrollösningen och innebär att en kopia av kontrollbladet, med resultat från det gamla LOT-numret, sparas i arkivet. Därefter påbörjas ett nytt, tomt blad till de nya resultaten från kontroll med annat LOT-nummer. *Se Lathund – Arkivera (s.3), Förbereda nytt kontrollblad (s.4) och Påbörja nytt kontrollblad (s.5)*

Lathund Urin – Arkivera

INTERN KONTROLL

1 Öppna Arkivdokument och kontrollprogram

- Båda filerna måste vara öppna samtidigt

Avd./Mott. G:\Samarbete mellan kliniker\Labkontroller\ORT\Avd/Mott\Internkontroll
Hälsocentraler G:\Er Hälsocentra\Labkontroller\Internkontroll

2 Med Kontrollprogrammet aktivt

- Högerklicka på fliken för det kontrollblad som du vill arkivera. Urinkontrollen körs i 2 nivåer. Båda ska arkiveras på samma sätt

3 Välj Flytta eller kopiera

Aktuellt årtal

4 Öppna den övre rullisten (Till bok:) och markera Arkiv 20XX

5 I den nedre rullisten (Före blad:) markera (flytta till slutet)

6 Klicka i rutan för Skapa en kopia

7 Tryck OK

8 Kontrollera att en kopia av kontrollbladet nu finns i arkivdokumentet

9 Repetera steg 2-8 för den andra nivåns kontrollblad

10 Spara och stäng arkivdokumentet

- Fortsätt enligt; [Lathund – Förbereda nytt kontrollblad \(s.4\)](#)

Lathund Urin – Förbereda nytt kontrollblad

INTERN KONTROLL

Hälsocentral:	Hälsocentral	Analys:	URINSTICKA	Kontroll-ID:	CLINIQA	LOT-nr kontroll:	123456
Instrument MT-nr:	MT 123456	Instrument:	Clinitek Status+		DipStrip		
Komponenter:	GLUKOS	BLOD	PROTEIN	NITRIT	LEUKOCYTER		
Åsatta börvärden:	neg	neg	neg	neg	neg		

Datum: (åååå-mm-dd)	Sign:	GLU	BLO	PRO	NIT	LEU	Kommentar: (ex. Bytte av kontrollfaska, underhåll, LOT-nr på stickor etc.)
2020-04-27	sogr	neg	neg	neg	neg	neg	Nytt LOT-nr 123456
2020-04-28	mohe	neg	neg	neg	neg	neg	
2020-04-29	suhe	neg	neg	neg	neg	neg	
2020-04-30	elgh	neg	neg	neg	neg	neg	
2020-05-01	sogr	neg	neg	neg	neg	neg	rengjort
2020-05-02	mohe	neg	neg	neg	neg	neg	Ny flaska samma LOT-nr

2

Hälsocentral:	Hälsocentral	Analys:	Urinsticka	Kontroll-ID:	CLINIQA	LOT-nr kontroll:	123456
Instrument MT-nr:	MT 123456	Instrument:	Clinitek Status+		DipStrip		
Komponenter:	GLUKOS	BLOD	PROTEIN	NITRIT	LEUKOCYTER		
Minvärden:	5,6	5	0,3		15		
Maxvärden:	56	200	20		500		
Åsatta börvärden:	30,8	102,5	10,15	pos	257,5		
Åsatta CV%:	40,9	47,6	48,5		47,1		
Åsatta SD:	12,600	48,750	4,925		121,250		

Larmgränser:				
	-3SD	-2SD	+2SD	+3SD
GLU	-7,00	5,60	56,00	68,60
BLO	-43,75	5,00	200,00	248,75
PRO	-4,63	0,30	20,00	24,93
LEU	-106,25	15,00	500,00	621,25

Löpande sammanställning av laboratoriets resultat:					Antal:
	Glu	Leu	Prot	Nitr	Keto
Medelvärde:	56,00	200,00	20,00		500,00
SD:	0,000	0,000	0,000		0,000
CV%:	0,0	0,0	0,0		0,0

Datum: (åååå-mm-dd)	Sign:	GLU	OK?	BLO	OK?	PRO	OK?	NIT	LEU	OK?	Kommentar: (ex. Bytte av kontrollfaska, underhåll, LOT-nr på stickor etc.)
2020-04-27	sogr	56	GRÖN	200	GRÖN	20	GRÖN	pos	500	GRÖN	LOT-nr 123456
2020-04-28	mohe	56	GRÖN	200	GRÖN	20	GRÖN	pos	500	GRÖN	
2020-04-29	suhe	56	GRÖN	200	GRÖN	20	GRÖN	pos	500	GRÖN	
2020-04-30	elgh	56	GRÖN	200	GRÖN	20	GRÖN	pos	500	GRÖN	
2020-05-01	sogr	56	GRÖN	200	GRÖN	20	GRÖN	pos	500	GRÖN	Rengjort
2020-05-02	mohe	56	GRÖN	200	GRÖN	20	GRÖN	pos	500	GRÖN	Ny kontroll samma LOT-nr

2

- 1 Öppna kontrollbladet för aktuell analys
 - Detta ska nu återanvändas till de nya resultaten från kontroll med annat LOT-nummer
- 2 Rensa alla gamla resultat samt signaturer, datum, kommentarer och LOT-nr
 - Markera varje kolumn var för sig och ta bort genom att trycka på tangentbordets deletknapp
- 3 Följ sedan Lathund för att påbörja nytt kontrollblad
 se *Lathund – Påbörja nytt kontrollblad (s.5)*

Lathund Urin – Påbörja nytt kontrollblad

INTERN KONTROLL

Hälsocentral:	Hälsocentral	Analys:	URINSTICKA	Kontroll-ID:	CLINIQA DipStrip	LOT-nr kontroll:	654321
Instrument MT-nr:	MT 123456	Instrument:	Clinitek Status+				
Komponenter:	GLUKOS	BLOD	PROTEIN	NITRIT	LEUKOCYTER		
Åsatta börvärden:	neg	neg	neg	neg	neg		

Datum: (åååå-mm-dd)	Sign:	GLU	BLO	PRO	NIT	LEU	Kommentar: (ex. Byte av kontrollflaska, underhåll, LOT-nr på stickor etc.)
2020-05-03	sogr	neg	neg	neg	neg	neg	Nytt LOT-nr 654321

1 Fyll i LOT-nummer för den nya kontrollösningen

2 Fyll i dagens datum, signatur och resultat

3 Kommentera...

- alltid vid byte av LOT-nummer på teststickor
- alltid när ny kontrollflaska med samma LOT-nummer påbörjats
- om underhåll eller annan åtgärd utförts samt annan information du finner viktig

4 Fortsätt analysera intern kontroll, med 2 nivåer, varannan dag

- Om ett resultat avviker från den förprogrammerade larmgränsen markeras det **rött**
se *Lathund – Kontrollregler (s.6)*

Lathund Urin – Kontrollregler

INTERN KONTROLL

Resultat *utanför*
åsatta gränsvärden

STOPP! *Åtgärd* följt av *grönt omtest* krävs innan
patientprover får analyseras

Godkänd kontroll
Tuta och kör!